

Vandaag ambachten-dag!

Vandaag is het ambachten-dag, ook in Heide kan je een bezoek brengen aan een atelier. Achter de woning in de Sint-Jozefslaan n°9 is Yannick Jacobs vandaag van 9u tot 18u actief. In zijn atelier tussen de vele machines en gereedschappen maakt hij de mooiste voorwerpen uit metaal. Eigenlijk is het een combinatie van smederij, algemene metaalbewerking en mechaniek. Yannick kan zowat alles met ijzer vervaardigen. Vandaag kan je hem aan het werk zien. De dag van de ambachten is een initiatief van de FOD Economie en de KMO middenstand en energie. Al sinds 2006 wordt jaarlijks een dergelijke dag georganiseerd. Het is een unieke kans voor ambachtslieden om hun producten en creaties aan het grote publiek te tonen. Voor zover wij kunnen nagaan is Yannick de enige Kalmthoutenaar die aan dit event deelneemt. *(foto: Yannick in zijn atelier)*

Mijn vader!

Mijn vader werd gekerstend op 23 maart 1902 in de Sint Jacobparochie te Gent en kreeg de namen Georges, Serafinus, Oscar Verpraet. Deze parochie ligt tussen het station Gent-Dampoort en de Vrijdagmarkt, waar Jacob Van Artevelde nog steeds de goede richting aanwijst. Evenals hun vader zochten hij en zijn broer werk bij de toenmalige spoorwegmaatschappij. Mijn vader startte als telegrafist in het station van Gent. Het telefoonnet was toen nog niet zo uitgebreid als nu. Meestal hadden alleen winkeliers en vrije beroepen, zoals dokters, apothekers, notarissen enz. er één. De andere mensen gingen, als het nodig was, telefoneren in een winkel in de buurt. Voor berichten, die snel ter plaatse moesten zijn, maakte men gebruik van de telegraaf. In ieder stationsgebouw was er één aanwezig. Het systeem bestond eruit dat de letters vervangen werden door morsetekens, of te wel streepjes en puntjes. De telegrafist seinde de boodschap door naar het dichtst bij zijnde station, waar de aanwezige telegrafist de morsetekens in een normale tekst omzette, op een gewone telegram of op een luxe uitvoering. In het station van aankomst was er een telegrambesteller, meestal jonge kerels van zestien tot achttien jaar. Zij werden ook "porteur" genoemd, en zij waren het die uiteindelijk het telegram op het juiste adres bezorgden. Soms kregen zij een flinke fooi, vooral als zij goed nieuws brachten, bv. bij een geboorte. In het station van Gent stonden er toen drie winketten naast elkaar. Eén voor de telegraaf, één voor postzegels en aangetekende zendingen en één voor het kopen van de treinkaartjes. Deze diensten vielen onder het Ministerie van Post-telegraaf en telefoon (P.T.T.). Enkele jaren later kreeg mijn vader een aanbod om mee te doen aan een examen voor politieofficier bij de spoorwegen in Antwerpen. In dit examen slaagde hij met vlag en wimpel! Zijn vader had in Antwerpen een gehuwde zuster wonen, dat werd zijn logementsadres. Mijn moeder had op haar beurt een tante in Antwerpen wonen, die vijf dochters had. Mijn moeder, die thuis in Kapellen de enige dochter was, kwam daar vaak op bezoek. Ook in de periode van de Sinkenfoor kwam ze er dikwijls

en zo kwam ze er de Gentenaar Georges Verpraet tegen. Op de eerste afspraak volgden er meerdere tot zij tenslotte in 1925 huwden. En zo werd ik dan als eersteling geboren bij het licht van een carbuurlantaarn (vorig verhaal). Als politieofficier had hij zijn bureau in Antwerpen op de hoek van de Trapstraat en de Viséstraat. Het gebied dat beschermd moest worden tegen diefstallen lag tussen het station van Antwerpen Dam en Antwerpen Oost en ook tussen Antwerpen Dam en de haven. Enkele jaren later werd er een nieuw goederen- en vormingsstation gebouwd, gelegen tussen Austruweel (Oosterweel) en Wilmarsdonk. De Antwerpse haven lag tachtig kilometer ver in het binnenland en bezat als enige een spoorontsluiting. De wagens werden naar het vormingsstation gebracht, om zo treinen te vormen die in alle richtingen konden rijden, zelfs tot in Duitsland en Zwitserland toe. Dit hele gebied was echter niet afgesloten en er was dus strenge bewaking nodig. Dit werd het nieuw werkterrein voor mijn vader. Met nog andere collega's had hij een vast patroon

van werken, nl. één week de vroege, een week de late en een week de nacht. Mijn vader moet zeer actief geweest zijn, want na enkele jaren had hij een bijnaam: "het spook van Wilmarsdonk". Menig diefstal heeft hij kunnen verhinderen. Een politieofficier bij de spoorwegen moest ook nog andere taken vervullen: de sneltrein Amsterdam-Parijs stopte een keer toevallig in Antwerpen Dam. Aan de buitenkant was er geen perron. Een wagon eerste klas stond boven op de brug, waaronder alle verkeer passeerde. Een Hollandse dame, dacht in Antwerpen centraal te zijn en stapte uit. Maar onder de laatste trede, niets meer en...alles volledig duister; van een grote hoogte stortte zij te pletter. Mijn vader was van dienst en moest het PV over dit gebeuren opstellen en het dode lichaam naar het dodenhuisje in de korte

Dijkstraat vergezellen. Dit waren de minder prettige kanten van zijn beroep. Een andere opdracht was bv. de veiligheid te regelen in Antwerpen centraal bij de aankomst van de keizer van Ethiopië, de "Negus" met de koninklijke trein. Bij zo'n gelegenheid moest zijn uniform piekfijn in orde zijn en moest hij zijn revolver uiteen halen en grondig nakijken. Mijn moeder had dan altijd werk te doen boven in de slaapkamers. Mijn broer en ik vonden dat zo interessant; we zaten op ons knieën op een stoel aan weerszijden van de tafel waarop gazetten uitgespreid lagen met onderdelen van het revolver erop. Ik mocht mijn vader een keer in groot gala bewonderen, toen Koning Leopold III van Brussel naar het station van Essen reed, om daar, in het station van Essen, Koningin Wilhelmina van Nederland te ontmoeten.. Ik ging toen in Kapellen naar de jongensschool; het hele perron stond volgepakt met mensen. We stonden met de klassen van tien tot twaalfjarigen voor het stationsgebouw en achter ons stond een peloton soldaten met helm op en geweer in de hand om te groeten als de bevelhebbende officier daartoe het sein gaf. Hier had mijn vader, in uniform, het toezicht :iedereen moest luisteren naar de richtlijnen die hij gaf; hij moest echter wel met zijn rug naar het koninklijke rijtuig blijven staan. Het raam van de wagon, waarin de koning zat, was open gedraaid en hij lachte vriendelijk naar iedereen. De soldaten achter ons groette hij met de hand aan de pet. De trein reed stapvoets verder. Ik was best wel trots op "mijne Pa", die zo maar in zijn eentje zoveel volk in bedwang kon houden. In 1937, wij woonden toen al vier jaar in Heide, slaagde hij in een nieuw examen en werd lid van het "Comité de controle voor de Belgische spoorwegen". Nu zou dit het "comité van Toezicht" heten, maar de taalwet van 1930 werd daar blijkbaar nog niet

aanvaard. Dit comité bestond uit negen leden, waarvan twee Vlamingen (mijn vader en zijn collega uit Mechelen) vier Brusselaars en drie Walen. De voertaal was Frans en de verslagen moesten in die taal opgesteld worden. Zijn taak bestond er in om toezicht uit te oefenen op iedere werknemer van de NMBS, evenals op de gebruikers. Rang of stand speelde geen rol, iedereen kon gecontroleerd worden, ook de mensen van de administratie. Hiertegen kwam er een geweldige reactie in de kranten en zelfs in de kamer en de Senaat. Wanneer er over deze groep gesproken werd, werd deze steeds "de Gestapo genoemd. Mijn vader ging altijd op stap met zijn Vlaamse collega en dit doorheen het hele land, dit wil zeggen, dat zij 's morgens met de eerste trein moesten vertrekken en 's avonds

met de laatste trein terug thuis kwamen. Er werd geen nachtwerk vereist en ook niet werken op zaterdag en zondag. Er heerste echter bij het personeel een zodanige schrik, dat, wanneer er een bepaalde lijn gecontroleerd werd, dit doorgeseind werd van station naar station. De functie van de leden van het comité was politieel, maar zij droegen wel burgerkleding in licht grijs en hadden een revolver bij, niet zichtbaar voor de buitenwereld. Ik merkte wel dat alle werknemers van de spoorweg, waarvan er verschillende in Heide en Kapellen woonden, zeer eerbiedig "Dag" als lid van het comité van toezicht "Mijnheer Verpraet" zegden. Een vijftal oudere werknemers bleven mijn vader toch bij de voornaam noemen. De "Gestapo" had jammer genoeg een angstige sfeer geschapen. Iedereen vreesde bij een slecht rapport een promotie te missen. In deze periode tot 1940 is er weinig schokkends gebeurd en daarom eindigt hier het eerste deel van mijn verhaal!

(bijdrage van Louis Verpraet, Heidestatiestraat (wordt vervolgd). Foto van een "telegraaf", op de tweede foto vader Verpraet in uniform, de derde foto is deze van vader en moeder Verpraet, de ouders van Louis)

Heide bevrijd! Aanvulling:

Ter gelegenheid van 11 november...kom ik even terug op een artikel in "Heide vertelt" nummer 22. Begin oktober 1944. "Heide bevrijd". Louis Verpraet schrijft daarin : 's Namiddags deed ik een boodschap in de Statiestraat en wat kwam daar aan ? ... een brenn carrier ! een open pantserwagen met zes Canadese soldaten. Zij stopten op de hoek van de Withoeflei en de Statiestraat. Enkele jonge vrouwen vlogen er op af en omhelsden hen innig. Ik stond er bij en ik keek er naar... ze waren de eerste Canadezen

die ik zag. Tot mijn grote verwondering zeiden ze "spreek maar Nederlands" ... Zij wilden weten waar de Duitsers zich bevonden, toen ze dat te weten gekomen waren draaiden ze om en reden terug via de Zandstraat (Canadezenlaan)". De eerste brenn carrier die Heide bereikte was gepiloteerd door Raymond Gillebert (waarover ik één van de komende weken zal schrijven). Het was dus geen Canadees die Nederlands sprak. Volgens de getuigenis van de familie Gillebert heeft hun vader Raymond, commandant van het "universitair peloton" dat de haven van Antwerpen hielp bevrijden, kort daarna Berendrecht en Heide bevrijd, samen met de Canadezen. De ouders van Raymond Gillebert hadden een buitengoed in Kapellenbos en zodoende kende Raymond goed de streek. Hij was er door gemotiveerd zo snel mogelijk Heide en zijn station en de spoorlijn te bevrijden en het de Canadezen mogelijk te maken zich in de Zandstraat op te stellen. Louis Verpraet heeft ze als eerste kunnen begroeten en inlichten waar de Duitsers zich toen ophielden.

(aanvulling van François Overlaet)

Een "Jaro-boom" in het Arboretum

Komende zaterdag wordt in het Arboretum van Kalmthout een "Jaro-boom" geplant. Het zal een boom worden die ons blijvend doet herinneren aan Jaro De Bruyne. Jaro overleed in mei dit jaar en was in heel Kalmthout gekend als een "supervrijwilliger". Op initiatief van Abraham Rammeloo, conservator van het Arboretum, worden de verenigingen, waarbij Jaro een actieve vrijwilliger was, uitgenodigd om deze plechtige planting bij te wonen. Jaro had ook zijn verdiensten als vrijwilliger in het Arboretum. De "Prunus serrula Jaro" is een boomsoort behorende tot het geslacht "prunus", behorende tot de rozenfamilie. Het

Het geslacht omvat liefst 400 soorten waarvan de Japanse kerselaar er zeker één van de gekendste is. Maar de "Prunus serrula Jaro" is zeker wel de kampioen als het gaat om de schors, deze is donkerbruin en erg glanzend. Het is eigenlijk

geen al te grote boom, hij wordt vier tot vijf meter hoog die zich vaak als een c p e ontwikkeld (in stengels vanaf de grond). Het boom draagt in april-mei witte bloemen. Hij houdt van zon, houdt ook wel van een goede bodem maar groeit ook goed in stenige grond. Komende zaterdag wordt  en boom plechtig geplant in het Arboretum maar de week nadien volgen er nog een aantal exemplaren her en der in de gemeente. Iedere vereniging waarbij Jaro actief was mag een plaatsje opgeven waar zij een dergelijke boom wil zien. In overleg met de gemeentelijke groendienst zal dan naar het juiste plaatsje worden gezocht en zullen deze mooie exemplaren allemaal verrijzen ter nagedachtenis van Jaro. Dit is een eerste initiatief in het kader van "bedankt Jaro" wat zijn vervolg krijgt op zaterdag 14 mei 2022 in het hartje van heide met voetbal, wielrennen, een muziekgebeuren en volksspelen op en rond het voetbalterrein Heibos en het Heidestatieplein.

Op interview deze week: met Eddy Chrisostomus

In bistro Monida zaten wij deze week samen met Eddy Chrisostomus uit de Culturalaan. Eddy werd geboren in Antwerpen op 20 maart 1947. Hij is partner van Hilde Van Gils. Hilde heeft drie kinderen uit een vorig huwelijk en Eddy heeft twee zonen. Zijn achternaam verraad zijn Griekse afkomst, al moet gezegd worden dat dit al wel even is geleden. We moeten al terug gaan naar de jaren rond 1800 om zijn Griekse voorvaders te vinden. Chrisostomus betekent in het Grieks "gouden mond",  en van zijn voorvaders zou een voorganger geweest zijn die bijzonder goed kon preken! Eddy is nu een gepensioneerd man, maar heeft een hele loopbaan gehad in de klassieke muziekwereld.

Sinds wanneer ben jij in Heide komen wonen Eddy?

Nu bijna 32 jaar ben ik hier in Heide samen gaan wonen met Hilde in haar ouderlijk huis in de Culturalaan. Voordien heb ik altijd in het

Antwerpse gewoond. Vooraleer ik hier kwam wonen kende ik Kalmthout alleen als plaats. Hilde had ik leren kennen tijdens een jubileumconcert van klarinettist Walter Boeykens. Walter was gehuwd met de zus van Hilde. Na een tijdje besloten wij samen te gaan wonen en zo is Walter ook mijn schoonbroer geworden.

Muziek is de leidraad van je leven?

Dat mag je zeker zeggen. Het begon al zeer vroeg. Mijn vader zong in het Borgerhouts mannenkoor, dit was een zeer gekend koor met vele optredens. Nadien is mijn vader muziek gaan spelen, bas-tuba. Op die manier is de microbe ook bij mij beginnen te leven. Na mijn tweede jaar middelbaar mocht ik naar het conservatorium op de Sint-Jacobsmarkt in Antwerpen. In Antwerpen heb ik dan vier jaar gestudeerd. Later ben ik nog twee jaar gaan studeren aan het conservatorium in Brussel. Tijdens mijn studies koos ik voor klarinet.

Je bent dan in de muziekwereld verder gegaan!

Ik was pas 18 jaar toen ik mijn studies had afgerond. Op dat ogenblik kwam er een plaats vrij in het orkest van de Koninklijke Vlaamse opera. Ik kon daar meteen aan de slag als klarinettist. Ik heb er 23 jaar actief geweest in het orkest van de opera van Vlaanderen. In 1988 nam de toenmalige minister van Cultuur Patrick Dewael het besluit om de opera te sluiten. Ik werd samen met heel wat muzikanten gedeeltelijk werkloos. Gelukkig had ik toen nog een job als leraar aan het conservatorium in Antwerpen, nadien werd ik assistent van professor Walter Boeykens, werkzaam in hetzelfde conservatorium. Ik ben dit blijven doen tot 2011.

Was je dan ondertussen gestopt met zelf muziek te spelen?

Nee, ik ben altijd bezig gebleven als muzikant. Ik ben nu al 30 jaar dirigent van het amateurorkest "Sint-Amands Cecilia band" in Sint Amands. Met deze groep treden wij regelmatig

op, het is een orkest van een goed niveau. Zo gaan wij nu op 30 december een concert geven in het Cultureel centrum De Binder in Puurs met als soliste Anne Boeykens, de dochter van mijn schoonbroer Walter.

Muziek blijft dus jou hobby, ook nu je gepensioneerd bent?

Heel zeker, maar ik doe nog wel wat meer om te ontspannen. Zo ga ik éénmaal per week tennissen. Op maandagnamiddag is het wekelijks kaarten in t' Centrum met een vaste kaartploeg en op dinsdagavond ga ik sinds kort petanquen op het sportcentrum Heikant. Voor bloemen Philippo doe ik ook nog regelmatig een job, bloemen aan huis brengen! Ik heb dus nog een goed gevulde agenda.

En het wonen en leven in Heide is je ook wel bevallen?

Het bevalt mij zeer, ik zou nergens anders meer willen wonen. De natuur, de rust. Ja, het gaat me wel af. Ondertussen ken ik hier ook al heel wat mensen en mag ik zeggen dat ik hier zeker opgenomen ben in de gemeenschap!

Coronamaatregelen: niet voor iedereen gemakkelijk!

Een oud vrouwtje streek neer op een stoel in een restaurant en zette haar zware tassen met boodschappen achter zich. Ze moest even zitten en bedacht: "Ik trakteer mijzelf op een kopje koffie met een pateeke."

"Mag ik uw QR code even zien mevrouw?" vroeg de ober.

"Pardon, wat zegt u, excuus, mijn gehoor is niet meer zo goed jongeman, in die 89 jaren is dat wat achteruit gegaan."

"Heeft u een QR code, dat staat op uw mobil."

"Wat is dat ober, een mobil?"

"Een telefoon mevrouw."

"Nee, die staat thuis op het dressoir jongeman, die ga ik niet meenemen."

"Heeft u dan een papieren code, die kunt u uitprinten."

"Nee, hoe moet dat dan?"

"Met uw PC en uw printer."

"Oh die heb ik niet, ik heb wel een radio thuis, is dat ook goed?"

"Maar ik ben verplicht uw QR code te scannen, anders moet ik u wegsturen van Frank Van Den Broecke."

"De vrouw wordt even stil en zegt: "Is die dan vrijgelaten na het verbranden van al dat geld?"

"Ja en hij is nu minister van volksgezondheid en van hem mag ik u eigenlijk niet bedienen" antwoordde de ober.

"Gaat u sluiten misschien?"

De man kijkt even om zich heen en weet zich even geen raad. Hij vertelt haar dat mensen zonder deze code niet worden toegelaten in restaurants.

Het vrouwtje is even stil en zegt dan vertwijfelt: "Is het dan weer oorlog? Dit was toen ook zo, met bonnetjes, maar ik heb geen bonnetjes, waar kan ik die halen jongeman?"

De ober ging even weg, telde zijn zegeningen en kwam vrij snel terug met een kopje koffie en een pateeke.

"Deze is van het huis mevrouw. Nog een fijne dag verder."

(bijdrage van Frank Coucheir, Koningin Astridlaan)

Heide zegt het met Heiligen wee(r)tjes (Paul Witters)

Week 47 van 22 tot 28 november

Op **22 november**, Sint Cecilia, patrones van de zangers en de muzikanten. “De dag aan Sinte-Cecilia gewijd, is de maatstaf van de wintertijd”. Bij ons in Vlaanderen is Sint-Cecilia gekend als de patrones van heel veel fanfares, zangkoren en muzikanten.

Op **23 november**, Trudo van Sint-Truiden is patrones van de stad Sint-Truiden en van de fruit-handelaren omdat in die streek veel fruit wordt verbouwd.

Op **25 november**, Sint-Catharina, “Vriest het met Sint-Katrien, dan vriest ’t nog zes weken”. Deze datum is een “merkeldag” de voorlaatste van dit jaar. Een merkeldag, ook lotdag, is de aanduiding voor een dag die in het volksgeloof bijzonder belangrijk is voor het lot van de mens of het weer. Het weer op een merkeldag is in dat geval bepalend voor de rest van de periode. Bij merkeldagen horen dan ook een of meer weerspreuken. Er zijn 10 merkeldagen per jaar.

Oproep van correspondent Paul Witters!

Ik ben op zoek naar personen die in de periode 1951 – 1983 bij NV Distex (Bunderhof) hebben gewerkt of mensen kennen die er hebben gewerkt. Alle andere informatie zoals documenten of foto's zijn ook van harte welkom. Graag contact opnemen met Paul Witters 0472/418.980 of mail naar witterspaul@gmail.com. Alvast hartelijk bedankt voor uw medewerking.

Heide vertelt is een tijdelijke uitgave

Redactie: Louis van den Buijs
vandenbuijslouis@gmail.com
0477/22.24.81

Eerder verschenen krantjes kan je downloaden via www.binkalmthout.be